

САНА ОЛОХ

ССКП Чуралчытаабы райкомун уонна үлэхиттэр депутаттарын оройуоннаабы Советын органа

ССКП Киин Комитетын Пленума

Пленум «1975 сылга ССРС Норуотун хаһаайыстыбатын сайдыытын Государственной былаанын туһунан» ССРС Министрдарын Советын Председателин солбутааччы, ССРС Госпланын председателэ таб. Н. К. Байбаков уонна «1975 сылга ССРС Государственной бюджетин туһунан» ССРС Убун министрэ таб. В. Ф. Гарбузов дакылааттарын истэн дьүүллэстэ.

СЭКП Кийн Комитетын Пленума ити бөппуруостар.
га туһааннаах уураагы ылынна.

Пленум атын үлэз барбытынан таб. П. Н. Демичев ССКП КК секретарын эбээһинэһиттан босхолоото.

Манаң ССКП Кийн Комитетын Пленума бэйэтин
тэтин бүтэрде.

1975 СЫЛГА ССРС НОРУОТУН ХАНААЙЫСТЫБАТЫН
ОАЙДЫТЫН ГОСУДАРСТВЕННАЯ БЫЛААНЫ УОННА
1975 СЫЛГА ССРС ГОСУДАРСТВЕННАЯ БЮДЖЕТЫН
БЫРАЙАКТАРЫН ТУБУНАН

СССР КИНО КОМИТЕТЫН ПЛЕНУМУН
УУРААБА

1975 сылга ССРС Норуотун хаһаайыстыбатын сай-
дытытын Государственной былзаанын уонна ССРС Го-
сударственной бюджетын бырайыактарын сүнньүнэн
игэргэтэргэ.

Партия экономической политикин боппуруостары.
ар ССКП Киин Комитетын уураахтарынан уонна та-
аарыс Л. И. Брежнев этиилэринэн салайтаран 1973
ылга ССРС Норуотун хаһаайыстыбатын сайдытын
сударственной былаанын итэтинэ тохсус пятилетка
орудахтарын бүтүннүүтүн толорууга быһаччы дьа-
аллары ырытан өнөрлөрүгэр уонна олоххо киллэ-
эллэригэр союзнай республикалар Компартияларын
Киин Комитеттарын, партия кыраайдардаабы, уоба-
астардаабы, куораттардаабы уонна оройуоннардаабы
омитеттарын, министерстволары уонна ведомства-
ы, бары партийнай, советскай, хаһаайыстыбаннай
онна профсоюзнай тэрилтэлэри эбэһинэстэтииргэ.

Предприятиелар, тэрилтэлэр, тутуулар, колхозтар уонна совхозтар коллективтары күүстэрин производство көдүүүн бары дыаһалларынан үрдэтиигэ, технической прогресы түргэтэтиигэ, үлэ оңорумтуотун үрдэтиигэ, сана производственинай кыамталары үлэҕэ киллэриигэ уонна үлэлии турар кыамталары ордуу үчүгүйдик туһаныыга, материальнай уонна үлэ ороскуоттарын аччатан туран бородууксуйаны оңорууну улаатыннарыыга уонна бородууксуйа хаачыстыбатын түпсэригэ бары резервалэри туһаныыга түмэргэ.

СССР КК Пленума партийнай, советской, профсоюз,
най уонна комсомольской тэрилталар, дайду бары
үлэһиттэрэ пятилетканы түмүктүүр сыл сорууда та-
рын болдьодун иһиниз галерор иһин социалистическай
куоталаһыны киэҥник тэритиэхтэрэ, биһиги Ийэ
дойдубут модун кыабын салгым бөһөрөгөтүү, советской
норуот олохун уйгутун тохтоло суох үрдэтии дыала-
тыгар саҥа кыйыылары ситиһэллэригэр эрэри
биллэрэр.

(CCTA).

**ПЯТИЛЕТКА ТУТААХ СЫЛЫН
СИТИЙИЛЭЭХТИК ТҮМҮКТҮӨБҮН!**

ДОЙДУ САКААНЫН—
БОЛДЬОБУН ИННИНЭ

Оройуон севхостарын сүөсү-
һүттэрэ абылх ороскуотунан
элбэх бородууксуйаны онорор ту-
һугар плителета тутаах сылы-ар
үрдүк тэһэрилыаахтык үлэстэ-
тилэр. Ол үтүө чүөмчүтүнэн Ийэ
дойду сажааһын эрэллээхтин то-
лоруу буолла.

Үүгү государство атылаан-
нын сыллаабы былаана (эбик
соруабы киллээн туран) ах-
сынны 15 күнүгэр дистри 103,9
бырыһыан туолла. Манна үчүгэй

түүнүүг Карл Маркс затынхан со-
хон ситистэ. Сохон булаанын
111,3 бырыһыан толордо, 1973
сыл туһааннаах нэминээс: р 2143
центнеринэн элбэх үүтү туттар-
да. Агардас бу хайзайкстыба
сүөсүһүттэрин кыайымытынан
бородуунсууа бу көрүнгүн госу-
дарствода атымлааһын ээспыл

сыллаабар өрөйүүн үрдүнөн
169,8 тоннадан улаатта.

Оттен эти туттары сорудары
совхозтар 104,8 бырыһан то-
лордулар. Эрилин Эристин а-
тынан совхоз былырын 6446
таһар 353 тоннанан элбэх эти
государствоба атылаата.

Биһиги коро

Ый агарынан
эрдэлээн

зы бысааммытын толорууну
102,3 бырыһыанга тириэрти-
бит. Онтон 90 тыһыанча сол-
жуобайдаары батарааммыт. Ити
көрүгү сөрүдэхпитин 101,1
бырыһан олоххо киллэрдүбүт.

Оттор жаһы сөрөтүопкылааһын
сыллааны энробута 109 сырым

АММАЛАР ЫҒЫРЫЫЛАРЫН ӨЙӨӨН

Илчтат сүөлүнү иштэтчилер
от кэмчи кыстыгар эби аһылы-
гы кууска сэтинни олохтооту-
лар. Кормонухиялар үдөһиттэре
көөнһөрбөкү тийити- быспакка
далейдик өнгөрөн биэрэргэ кыһа-
наллар. Итинник аһылыкка
Эрилик Эристин аатынан сов-
хозка комбикорму таңа хортуол-
пуйу туһаналлар. Ол сүөлү тур-
гун тупсарыма, приеһи ылы-
га улахан көмөлөх.

А. А. Бөрөзова нийрэйж, бороону нийтлэгийн дэргэдүмтэ уонтан талса сэл буулга. Бялагы кыстыкка аммалар нийгэрүүлэрин бээр бастакыны өгөөбүтэ. Кини билигин 50 бороонноох. Онтукалара кыстык кини мыйгар суужада, ортогу-

Биһиги корз.

ӨЛГӨМ БУЛГААХ

Кадровый булчуттар бийиз
мраппанка да эре күндү тү
лээх аралс-көрүмүн бултааты
лар. Муугдай биш билгилээ
түүлээхситэ Н.Х. Абрамов Те
лей-Даринги тулатынари
күөлөртөн 93 андаатары тү
лөп мала. Кырдыаранын а
үрүттэн сытчан 106 тини
өлөрдө. Ити булла барыта 500
солкуобайга тура.

Одгулуун оныгтаах булчут
А. С. Кардашевский ордуу ан-
даатары тог-хоро бултаата,
барыта 170-тан тахсан туулар
да. Килин килларбит түүхээ
460 солжубайга барда.

П. СЕДАЛИЩЕВ.

1973—1974 сс. селонга кимм аэштатбор социалистическай куоптадымларызар аройуонга бастаки мизсэвэ татенбыт Ма-
ралнайытаагы кимм аэштатб ССНР райкомун уонна райсоет
исполкомун поворулла сыдьар Кыһыл аэпматын талас, I ссг-
уонна Дипломнааһа нагараабданна.

СНИМКИ: ССКД райкомун бастакы секретара, таб. Н. П. Дзистикова, Марагаайтаанын киин аригтааб, начальнигар Р. Д. Алексеева (хогастан иккис), мөһилинн Советын исполкомун председателигар Г. Н. Сидоркоз (унаттан бастакы) уонна өгдөлүннэ управлющаялар Н. Д. Нермакова Кыһыл аажикын турга Н. ПОПОВ фотото.

ТАРА* дигэн дакылааты ССКП райкомун иккис
ПЕРМЯКОВ онордо.
Дакылаат сүүнбүрэн кнэн кэпсэтин буолла.
Конференция туһааннаах рекомандацияны ылы

Производствуга тахсыбыг орто
оскуула выпускниктарыг сөптөөх
олорор уонча үлэһинир устуллубу-
йуларынан хааччыыахха, кити-
лэр ей-сааа, идеяныг өттүгүн
салгыг иттиллилэрлэргэр аскуу-
ла да, комсомол да күнүстэ кө-
мөлөһөлүүн ситиһиэхха.

ИТЭРГЕ—САЛЮТ!»

ИЗТЭЭХ

Орошунна:

«Итэргел» сүйүм Чуваштин уюу совет-бюро бири с Герман-чутун даууна туо-тар, сорох Кыялыгы-гарын бэл дөвүнчүл-наарыллы, а само-көтүтүүлүк старын-иниалык.

Отчуот: «Итэ-тин» ата өрдэ-арыс то-луккай ге-рерилт дөтүлалы-дуруу «Итэргел» «Кыялыгы» дөн литературнай-композиция, икки-демитескай концерт.

Уу күнүргө VIII—X кылаас-тар уус-уран самодеятельностарын көрүү түмүктөннө. Улахан белгиле концерт жанра уонна ис хоһоно баай буолууттар, көрөрчүлөр көстүүнөрүгө ууруллубут. Ордук IX «а», IX «б» уонна VIII «б» кылаастар көндөрдөрү репертуарына сана уонна баай. Маана «По фа-шизму оғон!» дөн IX «а» уонна VIII «б» кылаастар све-товой хайыаттара, уолаттар ан-самблара, «Товарищ песня» минитет, фокус, клоунада кур-дук көрөхсөбиллөөх нүмөрдөр баалар. IX «а» кылааска үчү-тэй хоровай, IX «б» кылааска үчүтү коллективтара, VIII «а» кылааска кыргычтар ансамблара, X «а» кылааска драма, сценаларга таланыах эрелер баалара билиннө.

Улахан мисте «Кыялыгы—салют!» дөн литературнай-музыкальнай композицияга берил-

либит. Маана Сена Велых, Мотя Шестакова, Лора Велых, Аля Нохтунская, Шура Лаврентьева курдук бастык уус-уран аара-чылар көрөчүлөрү астынар-дылар.

Бирдиктөөн ырыаһыттартан: жюри үрдүк сынабылыны Миша Дыканов, Марфуша Гүлзева (X кылаас), Маана Сергеева, Витя Федоров (IX кылаас), Кола Оксешников, Гали Кузьмина, Гали Афанасьева (VIII кылаас) толоруулар, Сена Велых басты-на солота, Аля Нохтунская «Та-ба» дөн үчкүүтө ыппылар.

Конферанстартан Шура Ла-вентьева, Сена Велых чорботон бөлүнүшкө сөн.

Концерт итэргелерге кулаас-тарынан арааран ылааһын су-ва (икки кулааһынан ылааһы айсамбл сурун көрүшкө), сорох коллективтар сценическай ку-лтурага болгон толоруу уурба-хатара, итэ бөлүнө суох нүө, мөрдөрүнө кыттылар (X «б» кылаастан «Хатыннар чаранга үчкүүтөр» дөт, уолаттар ак-самблара, VIII «а» кылаастан «Жди меня» хоһоон, IX «а» кылаастан кубинская үчкүү, о.д.а.) кыраалар. Вайетон айы, оскүөлө, кылаас, үрөнчөччүлөр олохторун көрдөрө сценалар суохтар.

Түмүккө 4,63 балла IX «а» кылаас коллектив (классовд А. В. Гордеева, комсорт Мотя Шестакова) эрэлээхтик баста-та. Иккис мисте VIII «б»

(классовд Г. М. Лаврентьева, комсорт Шура Лаврентьева), үсүтү VIII «а» (классовд Т. П. Карлова) кылаастар уус-уран са-модеятельностары ылаалар.

IX «а» кылаас үрөнчөччүлөрү концерт идеясы, тематика, тәрәбни, сценическай культура, оформленце, жанр өтүлөрүнөн атыттаран таппа чорбөйөр.

Концерт программата чотулан отчуллубут, бары күмөрдөрө үчүтүгө балэмнөмнөтөр. Кон-цердларга албох төрөшүтөр сы-рыттылар. Бу кылаас эдер та-лааннахтара Уорбаа, VIII «а» үрөнчөччүлөрө Токой Дирингэр концерт көһинлөөх гастроллаан каллылар.

Л. ВИНКУРОВА,
жюри председатели.

СНИМКА: Витя Федоров — уус-уран самодеятельность бир активнай кыттылаары. Концеркта кини «Хлоп-хлоп» солонго толорон, жюри үрдүк сынабылыны уонна көрөчүлөр бириабиллөрүн ылаа.

П. ОКСЕШНИКОВ фотота.

Билэргит буолаарай?

Мин билэргэ төрөбүт бы-раатын Местинков Николай Гаврильевич I 1913 сыллаа-ха төрөбүтө. 1936 сыллааха Якутскийдагы националь-байылынай оскүөлөнү бүтө-рөн, жалайы командир аатын ылабыт. Он көһинтөн Чурапчыга ОСО-га үлэстө-тө. Кэлин тосотрохха инеи-тордун сылдьан, 1941 сы-ыт ийин 27 күнүгө байыан-най сулуусура ыгырыллы-быта. Ити күн Ага дойдуну көмүскүүт Улуу саринга Чу-ранчытан аан бастаан 27 түлүү уолаттар барбытара. Кинилэр ортолоругар ОСО-га үлэстөбүт Захаров, Ф. Ф. Тел-стоуков, Догосов, нууча дьон Красавцев, Конрат дөннөр бааларын ойдуубун.

Бастаан утаа Николай дөнү үрөтөбүн дөн суруйар ата. Самай көһини суругуи 1943 сыллааха (ийин өйдөбөн-пун) туһунупут. Диеп өрүс кыттылар кыргыһыга сыл-дыан, бу барар тийэх суру-гун буолуо дийбит ата. Онтон ила сураа суох сүтөрбинит.

Көһини икки кыра бы-рааттарын, Тиксингэ үлэли сылдьан, согуруунаан аргитөн ирдэспиттөрө тынан баран, туох да түмүгү ситиспэтэхтө-рө, Николайтан оро-уруу дөн суох. Соторутаарыта Вахем булгуннабар баар паама-тыһык плитатыгар ата су-руллубутун, Чыаппаратаары Культура дьэтигэр баар етэндө хаартыската баарын туһунан истийбитим.

Ага дойдуну көмүскүүт Улуу сарин кыттылаахтара, бир эмэ кини, оччолорго Николай көрөбүттөрө буо-лаарай дөн суруйбын. Ки-нини билэр эбэтөр көрөбүт кини баар буоллаһына, ону миэхэ биллэрэрэ буоллар олуе махтаһах этим. ААДЫР-НЫМ—Чурапчы салэмнэтэ. Крупская уул. 12 №-р. Максимов Анна Гавриль-ева.

А. МАКСИМОВА.

Билиэхэ СУРУУЛААР

ДЬОН МАХТАНАР ҮЛЭНИТЭ

1971 сыл күһүнүгө ата. Мар-фа Екимов-а эичет маан ха-лаатын аан бастаан көһинтө. Он-тон ила кини Дирингэр үчкүтөрөй бастаатын коллективтар сору-дун аан бастаан толорорунан, үлэтигэр кыаһытыннан бири-дөөн барбыта.

Ылааа ситар кини санаата алдыһыра, онтон тентөрөн бер-гиттө дөһөн Эичиттөр, ырыаһыт-тан сестратилар тийлэ, онтон ээ-рөнөлөр Мафа мэдди ыры-хыттан хайлах саниарын сура-рааһына, сүбэлэи-аалаһы, согушун көһөн илэи сылдьаачын. Онтон ырыаһы баргэтөһүнэ, күһнө-түүнүгө да көрөтөн аккааста-ныа сура. ырыаһытар өнтөн аади буоллаар.

Ити ийин кинини хайлаачын, киниэхэ махтаһаачын ылаах.

Н. ФЕДОРОВ.

ЫНАХПЫН ӨРҮҮҮДҮЛЭР

Соторутаарыта ынааһын мо-нуогурун кыаһы төрөмүнө ылааа сырытта. Сатаан барла-ха, ытсантар Яков Павлов дьэтигэр суох буолан биэрдө. Ошон Н. Н. Коркиннига тийлэ, тустаах эбэһиниһэ да буолба-тар, көмөлөһөрүгө көрдөстүм.

Иккитэ Иккитет улгунуун собулаһан, суулаһык тийлэ, тобото бүт барыт кыраһы кө-нөрө охсон сулбу тарлап ылаа. Ошон ынааһын өрүдүлүпүн.

Ити ийин дөн кыаһы-тын өйдүүр, күөс кыаһынан көмөлөһөр ветеринарнай үлэ-ликкэ махтаһабын.

Е. ГОРДЕЕВА.

Чурапчы с.

ПОЛЬША НАРОДНАЯ РЕС-ПУБЛИКАТА

Гданьскийдагы б агерелер—Агнеша, Ева, Петр, Адам уонна Роман үс агир саас-тарын туолаулар. Соторутаарыта киллэр оро садыгар ылаһыны-лар. Врачтар аталларынан, оро-дор сыйдылар үчүтэй, сорох өт-түнөн байаларына састылаахтэ-рияттан чорбөһөлөр даһын.

СНИМКА: Гданьскийдагы агерелер кылаарэ Лекадия Ри-хертини.

ФКА-ССТА фотота.

СЫЛГЫ ИИТИИТЭ уонна СПЕЦИАЛИСТ

ГЕЛЬМИНТОЗНАЙ ырыылары ЭМТЭЭНИГЭ РЕСПУБЛИКА БАРЫ ВЕТЕРИНАРНАЙ ҮЛЭНИТТЕРИГЭР «ТААТТА» (ОВХО) ВЕТЕРИНАРНАЙ ҮЛЭНИТТЕРИНИ АНАБАС СУРУКТАРА

Сылгы гельминтознай ырыылары—парака-ридоз (сойуо), стронгилез (суон өһөсө үөнэ) уонна гастрофилез (хутуйа үөнэ) сылгы үчү-тэй туруктаах көһингэр биллөөччүлөрө суох. Он-тон куһаҕан хайыһаах дьылларга, сылгы ту-рута мөһтөөтөр эрэ, ити-ырыылар өрө турал-лар, сылгы маасабайдык өхтүүтүтүт төрдөһөр. Дө итинин туоратар сылтан билиги, «Таат-та» совхоз ветеринарнай үлэһиттөрө, кэлин сылаарга дьылыттан уонна сылгы туругуттан туһулуга суох сылгыны барытын хаба истерин үөһүн эитир буоллубут. Эмтэһини Тиа хаһа-аһыстыбатын Саха сиринээги научнай-чичийер институтун рекомендациятынан (автора ветери-нарнай наука кандидата П. И. Николаев) хлө-рофос 5 бырыһаһаах суураһыныны оло-пуга групповой ыһымаан ылаһыт. Бу сана туттулан ээр ыһыма. Ошон эмтэһини аһытар бөрөдүгүн туһунан суруйар наадалах буолу-он саныыбыт.

Үөр сылгылары алтынны үүс декалиты-тан үмүртөтөр бөрүһөбүт. Алтынны 25 күнү-төн убаһалары ийэлэртөн араарыны саа-лаан ситини санаттар бүтөрөбүт. Туттулар убаһалары тутта өлөрөбүт, итингэ хаапары-лааччылары аһыһыкка туруорабыт. Ити көһө-үчүгү үөрүн (улахан сылгылар) бири-түүн аһаһаахка туруоран баран эитиһибт. Онтон уба-һалары хас да хонукка аһатан, өккө үөрөмү-түнүн көһө эитиһибт. Эмтэһини ситини ор-тотутар дьэри бүтөрөбүт.

Сылгыны барытын хаба иһин үөнүн эмтэ-һин уонна убаһаны көрүүгү-хараһыны туһа-ары кэлин сылаарга көһүнөн өлүүгү быдан арыһаатта. Сылгы аһын итиһилэр 600-ка уба-һаттан иллэрэ сыл икки, ааспыт кыһын биэс убаһа өлбүтө. Улахан сылгы өлүүтө өмө-ло-ло арыһаатта. Аһардас ити чакчылар сылгы иһин үөнүн туругуттан уонна дьылыттан ту-ту-луга суох эитир улахан туһаһаарын дьэ-кэ-тик көрдөрөһөр.

Билиги совхозка сылгыны көрүүтө билигин да элбөх итэһтөр баалар. Ордук сылгыны кылааннах маршрутуунаан хастарын кыаһын сити-һиллэ илик. Уулаах биллэрэ сөптөөх үсүлүбү-һа бары мистеһэ төрөһибт. Билиги ити итэ-һтөрүбүтүн туоратарга бары күөһүнүгү уу-ра-быт.

Сылгы иһигэр үөн мааһы баарын, куһа-ран асулуобуйлаах дьылларга өрө-ту-ран маасабай өлүүгү таһаарыны специалистар уонна сылгы-һыттар бары биллэр. Он тынан баран, хо-мо-йуох иһин, үгүс мистеһэлэргэ билигин да сылгы кырыһаһына эрэ эитиһилэр. Билиги бары бири-дөлөөхтөрүбүтүн бу итэһтэ туоратан, сылгыны дьылыттан уонна туругуттан туһулуга суох иһин үөнүн сылгы аһын эмтэһингэ кыра-ан, сылгы маасабайдык көһүнөн өлүүтүтүт та-һа-ар улахан өрөсүтүтүт суох өтөрөргө ыгы-ра-быт.

«Таатта» совхоз ветеринарнай үлэһиттэри-н сүбэ муннаһаар ылаһыһыта).

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

БИҢИГИ ААДЫРЫСПЫТ гүл. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ секретарь—814-85.

почтавай индекс 678700, Чурапчы а. Карл Маркс редактор—919-95, редакторы солбулааччы, эпитет-стделлар—914-95, уулгай—915-95.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинскөгө райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся Якутской АССР.